

Lausunto

28.02.2025

Asia: VN/24185/2023

Lausuntopyyntö terrorismirikostyöryhmän mietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

Yleistä

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Juristiliitto katsoo, että mietintö on tehty erittäin kattavana, oikeudellisesti hyvin perusteltuna ja työhön on osallistunut ansioitunut joukko eri oikeudenalojen asiantuntijoita. Kansainväliset vaatimukset ovat mietinnössä hyvin keskiössä, ja ne ovat ohjanneet hyvin ja perustellusti ehdotuksia selkeyttää Suomen terrorismirikoksia koskevaa sääntelyä.

Rangaistussäätelyn selkeyttäminen

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Rangaistussäätelyn kattavuus

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Rangaistusasteikot

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Huomiota mietinnöstä kiinnittää se, että rikoslain 21 luvun 6 a §:n mukaista toisen henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelua vastaava terroristisessa tarkoituksessa tehty teko on kuvattu rikoslain 34 a luvun 4 §:n mukaisessa terrorismirikoksen valmistelun tunnusmerkistössä lukuun ottamatta rikoslain 21 luvun 6 a §:n mukaisen tunnusmerkistön 1 momentin 3 kohtaa (palkkaa, käskee tai muuten yllyttää toista mainitun rikoksen tekemiseen taikka lupautuu tai

tarjoutuu tekemään sen). Edellä mainittua 3 kohtaa vastaava terroristisessa tarkoituksessa tehty teko on puolestaan kuvattu rikoslain 34 a luvun 9 §:n mukaisessa terroristisessa värväyksessä. Terroristisen värväyksen rangaistusasteikoksi on ehdotettu vankeutta vähintään neljä kuukautta ja enintään kahdeksan vuotta, kun edellä kuvatun rikoslain 34 a luvun 4 §:n mukaisen terrorismirikoksen valmistelun rangaistusasteikko on vankeutta enintään kuusi vuotta. Tämän mukaan värväyksestä terrorismirikoksen valmistelua varten voidaan tuomita ankarammin kuin jos tekijä tekisi terrorismirikoksen valmistelun itse, mikä sotii rikoslain yleisten oppien mukaisesti säädettyä yllytyksen rangaistusasteikkoa vastaan.

Toisaalta tämä voi olla perusteltuakin ajatellen, että terrorismirikoksen värväykseen voi liittyä ihmiskauppaan kuuluvia piirteitä, joissa värvääjä käyttää hyväkseen heikommassa, haavoittuvassa tai alisteisessa asemassa olevia henkilöitä, jolloin värvätty tekijä on vain välikäsi. Tällöin voi olla paikallaan, että itse värvääjä tuomitaan myös ankarammin kuin tilanteessa, jossa henkilö itse tekisi teon.

Tunnusmerkistöjen selkeys

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Mietinnössä on esitetty nykyisen voimassa olevan lain tapaan rikoslain 34 a luvun 1 §:n 2 a alakohdan nojalla, että terroristisessa tarkoituksessa tekijällä on tarkoitus aiheuttaa väestön keskuudessa vakavaa pelkoa. Tällaista pelkoa voivat aiheuttaa muutkin rikoslain mukaiset teot esimerkiksi kouluampumiset tai julkisella paikalla tehdyt muut joukkoväkivallanteot ilman, että niitä on oikeuskäytännössä niin maassamme kuin kansainvälisestikin katsottu terroristisissa tarkoituksissa tehdyiksi. Helpommin terroristiseksi on katsottu teko, jos sillä on ideologinen, poliittinen, uskonnollinen tai muu vastaava motiivi.

Kuvattua rajanvetoa väestön keskuudessa aiheutetun vakavan pelon osalta ei ole mietinnössä avattu tarkemmin kuin toteamalla, että alakohdassa tarkoitettun vakavan pelon ei tarvitsisi kohdistua suureen määrään ihmisiä. Mietinnössä todetaan myös, että vaikka terroristisessa tarkoituksessa tehdyn rikoksen konkreettisena kohteena voi olla pieni ihmisryhmä tai poikkeuksellisesti jopa yksittäinen henkilö, teosta voisi heijastusvaikutuksena aiheutua yleisesti vallitseva vakava pelko siihen liittyvine turvattomuuden tunteineen. Tosiasiassa tällaista pelkoa voivat aiheuttaa myös muut rikoslain mukaiset edellä kuvatut teot, joten tältä osin tunnusmerkistön perusteluja voisi selkeyttää paremmin.

Salaisia pakkokeinoja ja salaisia tiedonhankintakeinoja koskevat lakiehdotukset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Muut rikoslain 34 a luvun muuttumiseen liittyvät lakiehdotukset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen ehdotetuilla lainsäädäntömuutoksilla

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Ehdotusten vaikutukset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Muut asiat

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Tuomainen Jenni
Juristiliitto - Juristförbundet (rek. Suomen Lakimiesliitto - Finlands
Juristförbund ry)